

John Zerzan

John Zerzan (10 augustus 1943) is een anarchist en een belangrijke vertolker van het primitivisme, dat hij met zijn anarchistische opvattingen probeert te verweven. Hij is dan ook nauw verbonden met het anarcho-primitivisme, 'post-links' anarchisme, 'Deep Ecology' en anti-civilisatie denken. Hierover heeft hij ook meerdere boeken geschreven, waarvan *Future Primitive and Other Essays* (1994) en *Against Civilization: Readings and Reflections* (2005) zijn meest bekende en invloedrijke werken zijn.

In zijn teksten uit hij kritiek op domesticatie, taal, symbolisch denken (zoals wiskunde en kunst) het concept van tijd en technologie. Hij bekritiseert de moderne maatschappij en met name technologie en landbouw, welke hij als de oorsprong van de autoritaire en hiërarchische organisatie van de samenleving van vandaag de dag ziet. Hierom pleit hij voor een terugkeer naar een leven geïnspireerd op de jager-verzamelaarsamenlevingen van weleer.

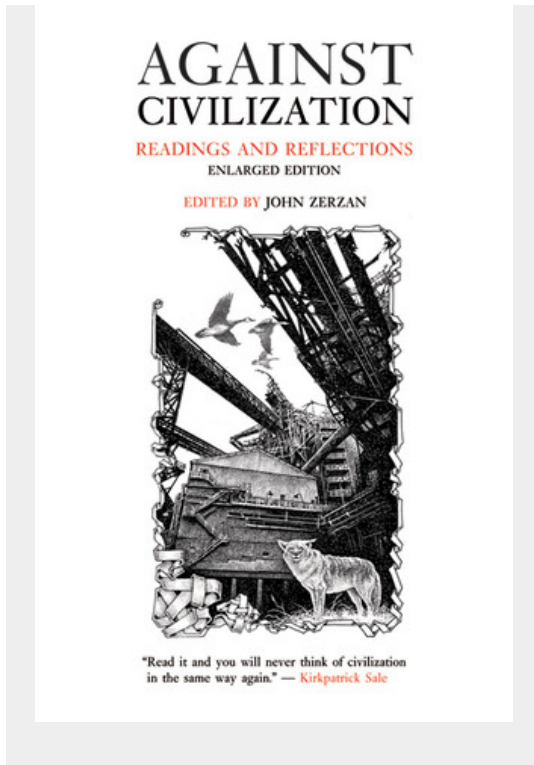
John Zerzan

Politieke ontwikkeling en ideeën

In 1966 werd Zerzan gearresteerd terwijl hij meedeed aan een actie van burgerlijke ongehoorzaamheid tijdens een anti-Vietnam Oorlog-mars in Berkeley en bracht twee weken door in de Contra Costa County gevangenis. Na zijn vrijlating zwoer hij dat hij zich nooit meer vrijwillig zou laten oppakken. Hij nam deel aan manifestaties georganiseerd door Ken Kesey en de Merry Pranksters en was betrokken bij de psychedelische drug en muziek-scène in de wijk Haight-Ashbury in San Francisco.

Eind zestiger jaren werkte hij als maatschappelijk werker voor de afdeling welzijn van San Francisco. Hij was betrokken bij de oprichting van de bond voor maatschappelijk werkers, the SSEU,[1] werd in 1968 gekozen tot vicevoorzitter en in 1969 tot voorzitter van die bond. De plaatselijke [Situationisten-groep](#) maakte hem uit voor een "linkse bureaucraat.[2] Hij werd geleidelijk steeds radicaler, naarmate hij meer te maken had met zijn eigen en andere bonden. Hij werd ook gretig gelezen door de Situationisten en was in het bijzonder beïnvloed door [Guy Debord](#).

In 1974 publiceerde *Black and Red Press* het boek *Unions Against Revolution* van de Spaanse linkse theoreticus Grandizo Munis, dat een essay van Zerzan bevatte, wat eerder was verschenen in het tijdschrift *Telos*[3]. De daaropvolgende twintig jaar raakte Zerzan nauw betrokken bij het magazine *Fifth Estate*, *Anarchy: A Journal of Desire Armed*[4], *Demolition Derby* en andere anarchistische periodieken. Nadat hij de boeken van [Fredy Perlman](#), David Watson en anderen had gelezen kwam hij langzamerhand tot de conclusie dat het juist de beschaving *zélf* was, die aan de

basis lag van de wereldproblemen en dat een vorm van jager-verzamelaargemeenschap een model bood voor de grootst mogelijke gelijkheid van relaties van de mens met zichzelf en met de natuurlijke omgeving.

Dit is dan uit de richting waarin John Zerzan rejects zijn ideeën verder heeft ontwikkeld. Zerzan richt zich niet enkel tegen de staat of kapitalisme, maar tegen alle hiërarchische en autoritaire relaties. Hij stelde bijv. "Anarchisme betekend eenvoudig gezegd 'zonder heersen.'", Dit impliceert niet alleen de afwijzing van regeren, maar van alle vormen van overheersing en macht." [5]

Sinds een tijd is Zerzan betrokken bij de post-linkse anarchistische trend, die betoogt dat anarchisten zouden moeten breken met politiek 'links'.

Invloed

In de jaren '80 en '90 waren de anti-civilisatiekritiek en het primitivisme in de Verenigde Staten een sterke stroming binnen het anarchisme. Zerzan was hierbinnen, samen met een aantal anderen als Derrick Jensen een belangrijke ideoloog van deze trend. Ook in Nederland kwamen primitivistische en anti-civilisatie-ideeën in omgang - vooral via de kraakbeweging en groepen als [Groenfront!](#) (de Nederlandse variant van *Earth First!*).

Momenteel is Zerzan één van de redacteuren van *Green Anarchy*, een tijdschrift over het anarcho-primitivistische en rebels anarchistisch denken. Hij is ook de radiomaker bij *Radio Anarchy* in Eugene, bij het radiostation KWVA van de Universiteit van Oregon. Hij heeft zich ook beziggehouden met het leveren van bijdragen aan het *Anarchy Magazine* en artikelen van hem zijn gepubliceerd in tijdschriften als *AdBusters*.

Kritiek op zijn ideeën

In zijn essay "Social Anarchism or Lifestyle Anarchism: An Unbridgeable Chasm" en [Sociale Ecologie vs. 'Deep Ecology'](#), heeft [Murray Bookchin](#) vanuit anarchistisch perspectief geuit tegen Zetzans anti-civilisatie en anti-technologie kritiek. Bookchin argumenteerde dat Zetzans representatie van de jager-verzamelaars niet klopte, zijn analyse selectief en kunstmatig was, vaak neerbuigend racistisch en zijn praktische voorstellen onzinnig waren. [6]

Naast Bookchin zijn er meerdere anarchistische kritieken op de primitivistische filosofie. In het pamflet "Anarchisme vs. Primitivisme" van Brian Oliver Sheppard, waarin veel verschillende kanten van het primitivisme worden bekritiseerd wordt bijv. gesteld dat primitivisme geen anarchistische tendens is. [7]

Net als Oliver Sheppard heeft ook Andrew Flood kritiek op het primitivisme. Hij stelt dat het vernietigen van de civilisatie de dood zou betekenen van de overgrote meerderheid van de wereldbevolking, met name in arme landen. Zerzan reageerde op dergelijke aanvallen dat hij voorstelt de bevolkingsaantallen langzaam terug te brengen zodat mensen de mogelijkheid hebben om hun bestaan dichterbij de natuur te kunnen vinden.[8]

Teksten

- [Met de landbouw kwam het einde van de onschuld, 1988](#)

Bronnen

- [1] [History of the union](#)
- [2] ["Open Letter to John Zerzan, anti-bureaucrat of the San Francisco Social Services Employees Union"](#)
- [3] [Organized Labor or the Revolt Against Work](#), John Zerzan; [Unions against the Revolution](#), G. Munis, J. Zerzan, 2002
- [4] <https://www.fifthestate.org>
- [5] [What is Anarchism?](#), John Zerzan; Archived June 18, 2010, at the Wayback Machine.
- [6] [Social Anarchism or Lifestyle Anarchism: An Unbridgeable Chasm](#), Murray Bookchin, 1995
- [7] [Anarchism vs. Primitivism](#), Brian Oliver Sheppard, Libcom.org
- [8] [Civilization, Primitivism, Anarchism](#), Andrew Flood, Anarkismo.net

From:

<http://anarchisme.nl/> - **Anarchisme.nl**

Permanent link:

http://anarchisme.nl/namespace/john_zerzan?rev=1571220880

Last update: **16/10/19 10:14**